

Ekonomia neoklasyczna.

Adam Smith (1723-1790)

Potrzeby ludzkie mogą wynikać z następujących przyczyn:

- **fizycznych wymogów organizmu ludzkiego**
- **warunków przyrodniczych**
- **warunków życia społecznego**
- **psychiki człowieka**

O potrzebach tych zakłada się, że są one:

- 1. nieograniczone co do rodzaju**
- 2. ograniczone co do intensywności ich odczuwania**

Ze względu na wzajemne relacje potrzeby mogą być wobec siebie:

- ☐ • **substytucyjne – gdy zaspakajanie jednej potrzeby zmniejsza drugą,**
- ☐ • **komplementarne - gdy zaspakajanie jednej potrzeby zwiększa drugą,**
- ☐ • **neutralne**

Pod pojęciem **dobra** będziemy rozumieć wszystko to, co zaspokaja jakąś potrzebę ludzką.

Przez **konsumpcję dobra** będziemy rozumieć korzystanie z dóbr lub ich spożytkowanie w celu zaspokojenia określonej potrzeby.

Dobrami wolnymi nazwiemy te dobra, które mogą zaspokoić pewną potrzebę ludzką, występują w przyrodzie w takiej obfitości, że korzystać z danego dobra mogą wszyscy chcący zaspokoić swoją potrzebę, a mimo to dobra tego dla nikogo nie zabraknie.

Dobra rzadkie to takie, których jest zbyt mało w stosunku do potrzeb.

Dobro powstające w wyniku świadomej działalności człowieka będziemy nazywać **produktem**. Proces jego wytwarzania to **produkcja**. Czynniki wykorzystywane w procesie produkcji nazywamy **czynnikami produkcji**.

Czynniki produkcji możemy wstępnie pogrupować w zbiory:

- Praca,
- Kapitał
- Ziemia.

Gospodarowaniem nazywamy proces podejmowania decyzji w warunkach ograniczoności zasobów lub niepełnego zaspokojenia swoich potrzeb.

(koncepcja *homo oeconomicus*, fundamentalne założenie ekonomii neoklasycznej) - przyjmujemy, że **każdy podmiot gospodarczy będzie się starał otrzymać w trakcie swoich działań maksymalne efekty w danych warunkach albo dany efekt osiągnąć przy minimalnych nakładach.**

Podmioty gospodarcze możemy podzielić na:

- ☐• **gospodarstwa domowe (konsumenci)** - celem działania jest zaspokojenie własnych potrzeb dzięki konsumpcji dóbr
- **przedsiębiorstwa (producenci)** - zajmują się produkcją dóbr. Celem jest maksymalizacja zysku.

Koszty – środki wydane przez przedsiębiorstwo na zakup czynników produkcji.

Przychód – środki uzyskane przez przedsiębiorstwo ze sprzedaży swoich produktów.

Zysk – różnica między przychodem a kosztami.

Racjonalnie działające przedsiębiorstwo dąży do maksymalizacji zysku.

Popyt – ilość dobra, które w danym momencie nabywcy chcą kupić.

Podaż – ilość dobra, którą oferent chce sprzedać w danym momencie.

Rynek powstaje wtedy, gdy transakcje kupna-sprzedaży dokonywane są wielokrotnie przez różne podmioty.

Ekonomia – nauka zajmująca się badaniem procesów gospodarowania.

Mikroekonomia – część ekonomii badająca procesy gospodarowania uwidaczniające się w skali pojedynczych podmiotów gospodarczych.

Makroekonomia – koncentruje się na badaniu procesów gospodarczych widocznych dopiero w skali całej gospodarki.

Mikro i makro opisują to samo ale z różnych punktów widzenia.